QORTI ~IVILI, PRIM'AWLA

Im]allef

Onor. Giannino Caruana Demajo LL.D.

Seduta ta' nhar il-{img]a 23 ta' Novembru 2001

Numru 7

~itazzjoni 663/2000

Therese Xuereb

versus

Euro Chemie Products Limited

F'din il-kaw\a l-attri`i qieg]da titlob ]las ta]t l-Att li jirregola l-Kondizzjonijiet ta' l-Impjieg g]ax qieg]da tg]id illi ntemmilha qabel il-waqt l-impjieg tag]ha ta]t kuntratt ta' servizz g]al \mien spe`ifikat.

I`-`itazzjoni tg]id illi l-attri`i kienet impjegata mal-konvenuta b'kuntratt ta' servizz g]al \mien spe`ifikat ta' tliet snin li beda fl-20 t'Ottubru ta' l-1998, i\da b'ittra tat-3 ta' Novembru 1999 tke``iet mill-impjieg ming]ajr ra[uni tajba.

L-art. 34(11) ta' l-Att li jirregola l-Kondizzjonijiet ta' l-Impjieg (Kap. 135) ig]id illi impjegat li jintemmlu l-impjieg ta]t dawn i`-`irkostanzi g]andu jir`ievi ming]and min i]addmu somma daqs nofs il-paga li kien jir`ievi fi\-\mien li jkun

fadal tal-kuntratt. L-attri`i kienet tir`ievi paga ta' tnax-il elf u erba' mitt lira (Lm12,400) g]a\-\mien li kien fadal tal-kuntratt, u g]alhekk nofs din is-somma ti[i sitt elef u mitejn lira (Lm6,200). G]alhekk talbet illi l-qorti, wara li tg]id illi l-attri`i tke``iet mill-impjieg ming]ajr ra[uni, tikkundanna lill-konvenuta t]allasha sitt elef u mitejn lira (Lm6,200), flimkien ma' l-img]ax u l-ispejje\, fosthom dawk ta' ittra bonarja tal-10 ta' Novembru 1999 u ta' ittra [udizzjarja tad-9 ta' Di`embru 1999.

L-attri`i kienet talbet ukoll illi l-kaw\a tinqata' bid-dispensa tas-smig], i\da billi l-konvenuta, b'nota g]all-g]anijiet ta' l-art. 170(2) tal-Kodi`i ta' Organizzazzjoni u Pro`edura ~ivili, uriet li kellha ra[unijiet biex tikkontesta l-kaw\a, il-qorti ordnat li l-kaw\a timxi bil-pro`edura normali u l-konvenuta ressqet dawn l-e``ezzjonijiet:

1. il-[udizzju ma hux integru g]ax l-attri`i hija mara mi\\ew[a u, billi l-azzjoni "mhix ordinarja", il-kaw\a kellha tag]milha flimkien ma' \ew[ha;

2. it-talbiet ta' l-attri`i huma "infondati fil-fatt u fid-dritt"; u

3. l-attri`i tke``iet mill-konvenuta g]al ra[unijiet tajba, fosthom insubordinazzjoni lejn l-*employer* u g]ax "falzament ippre\entat ru]ha kapa`i g]all-karika li kienet rikjesta mis-so`jetà konvenuta".

Qabel ma nid]lu fil-meritu tat-talbiet ta' l-attri`i g]andna nqisu l-ewwel e``ezzjoni tal-konvenuta li tg]id illi l-attri`i ma setg]etx tifta] din il-kaw\a we]edha g]ax \ew[ha wkoll kellu jkun parti fil-kaw\a billi "din l-azzjoni mhix ordinarja".

L-atti ta' amministrazzjoni straordinarja, li g]andhom i]arrku jew ji[u m]arrka dwarhom i\-\ew[mi\\ew[in flimkien, huma mni\\la fl-art. 1322(3) tal-Kodi`i ~ivili; fosthom ma hemmx l-azzjoni ta' impjegat li jfittex il-]las li jmiss lilu ta]t l-Att li jirregola l-Kondizzjonijiet ta' l-Impjieg. L-attri`i, b]ala l-persuna impjegata, tista'

we]edha tfittex g]al dak il-]las, u g]alhekk l-ewwel e``ezzjoni tal-konvenuta hija mi`]uda.

Ng]addu issa g]all-meritu.

Il-fatti li wasslu g]al dan il-ka\ [raw hekk:

L-attri`i kienet impjegata mal-konvenuta b]ala *personal assistant to the managing director*. Il-kondizzjonijiet ta' l-impjieg kienu regolati b'kuntratt ta' l-20 t'Ottubru 1998[1]; l-impjieg kellu jkun g]al tliet snin minn dak in-nhar, u l-ewwel sitt xhur kellhom ikunu bi prova. Il-paga kienet ta' erba' mitt lira (Lm400) fix-xahar — il-kuntratt isemmi *annual salary* ta' erba' mitt lira, i\da dan huwa ovvjament \ball — b'\jieda ta' mitt lira (Lm100) o]ra fix-xahar b]ala *bonus*.

Qabel ma g]addew it-tliet snin tal-kuntratt, il-konvenuta, b'ittra tat-3 ta' Novembru 1999[2], g]arrfet lill-attri`i illi "*the company is terminating your employment with effect from Tuesday 2nd November on grounds of redundancy*".

Waqt li kien qed jixhed, Anthony Pisani, *managing director* tal-konvenuta, fisser x'kien qed jifhem meta qal li temm l-impjieg ta' l-attri`i min]abba "*redundancy*":

> L-interpretazzjoni tieg]i ta' *redundancy*: ladarba Mrs Xuereb ma kinitx qieg]da tag]mel il-funzjoni li kont ori[inarjament qabbadtha, jien ma kellix b\onn aktar *personal assistant* g]ax `ertu xog]ol bdejt nag]mlu jiena.[3]

Billi *redundancy* ma hix ra[uni tajba biex jintemm impjieg g]al \mien definit, il-konvenuta qieg]da ovvjament tfittex li titbieg]ed mit-tifsira normali tal-kelma biex twassal biex tg]id li t-tke``ija ta' l-attri`i kienet g]al ra[uni tajba u bi\\ejjed ta]t l-art. 34(14) ta' l-Att li jirregola l-Kondizzjonijiet ta' l-Impjieg.

---

1 *Fol.* 5 *et seq.*

2 *Fol.* 7.

3 Ara x-xiehda ta' Anthony Pisani fis-seduta tat-2 ta'Marzu 2001, *fol.* 48.

Fix-xiehda tieg]u Anthony Pisani kompla jfisser x'kienu r-ra[unijiet li wassluh biex itemm l-impjieg ta' l-attri`i. Qal li ma kienx kuntent bil-*performance* tag]ha:

> ~erti affarijiet kienu ta' kuljum, per e\empju nsemmi wa]da li kienet iddejjaqni]afna fejn *personal assistant* suppost tg]inek biex `erta xog]ol anke tag]mlu hi, spi``ajt li kwa\i nikkorre[i `erta korrispondenza bl-ingli\ li kienet anke ingli\ elementari; ma kellix \mien biex noqg]od nag]mel xog]ol b]al dan. Minflok niddelegalha `ertu xog]ol biex tg]ini mmexxi l-azjenda kont spi``ajt noqg]od *at one stage* anke nag]mel daqsxejn, nikkorre[i l-*homework*.[4]
>
> Meta g]andek assistenta personali qed tibba\a]afna mix-xog]ol tieg]ek fuqha, u jekk tara li minflok g]andek `ertu kontribut anzi g]andek aktar \vanta[[i, trid toqg]od mo]]ok fil-persuna li `ertu xog]ol qed tag]mlu, anke trid tikkorre[i `erti affarijiet, ma tistax tibqa' sejjer hekk. Inti jkollok responsabbiltajiet o]ra, ix-xog]ol l-ie]or ta' kuljum, ikun barra mill-uffi``ju u barra mill-pajji\ … … …
>
> … … … g]andi kuntatt mal-klijenti l-kbar ta' barra minn Malta, li anke [ieli kont nipprova niddelegahom lil Mrs Xuereb, imma *at one stage* ma stajtx in]alliha jkollha kuntatt aktar mal-klijenti tal-kumpanija, g]ax ma konniex qed niftiehmu; anzi kont qed nib\a' li jkun hemm disservizz min-na]a tag]na lejn il-klijent, u anke lejn il-prin`ipali l-kbar li g]andna barra minn Malta; u *at a stage* g]idt "jiena ma nistax nibqa' sejjer hekk; qed in]allas il-flus g]alxejn. Jekk ikun hemm xi \ball jista' jkun kru`jali g]all-kumpanija". Offrejtilha kont *job* alternattiv … … …[5]

L-attri`i ma a``ettatx dan ix-xog]ol alternattiv li offritilha l-konvenuta g]ax kien bi]las anqas.

Il-qorti xejn ma hi konvinta mir-ra[unijiet mog]tija mis-so`jetà konvenuta. Jekk l-attri`i ma kinitx tajba g]ax-xog]ol li ng]atalha g]ar-ra[unijiet mog]tija minn Anthony Pisani, dan kien jidher fl-ewwel ftit xhur ta' l-impjieg, u l-konvenuta kienet tke``iha waqt i\-\mien ta' prova, u mhux tistenna sa sena wara. Pisani qal li \-\mien ta' prova kien imtawwal; ukoll jekk dan it-ti[did ta\-\mien ta' prova tassew sar u sar validament, xorta kien g]adda meta ntbag]tet l-ittra li temmet l-impjieg, u jkompli jsa]]a] l-argument li ma kienx g]ar-ra[unijiet mog]tija fix-xiehda tal-konvenuta li ntemm l-impjieg ta' l-attri`i, g]ax, li kieku kien tassew

---

4 *Ibid. fol.* 42.

5 *Ibid. foll.* 44 *et seq.*

kif qieg]da tg]id il-konvenuta, din kellha \mien aktar minn bi\\ejjed biex ittemm l-impjieg waqt i\-\mien ta' prova.

Barra minn hekk, jekk tassew kien hemm xi ra[uni li titfa' fuq l-attri`i l-]tija g]ala ntemmilha l-impjieg, il-qorti kienet tistenna li fl-ittra tat-temm ta' l-impjieg kien isir imqar a``enn g]al din ir-ra[uni, u l-konvenuta ma kinitx tistrie] fuq ir-ra[uni ta' *redundancy*.

Il-qorti hija g]alhekk tal-fehma illi ma kienx hemm ra[uni tajba u bi\\ejjed g]ala ntemm l-impjieg ta' l-attri`i.

Fadal issa li nillikwidaw il-*quantum* tal-kumpens li jmiss lill-attri`i ta]t l-art. 34(11) ta' l-Att li jirregola l-Kondizzjonijiet ta' l-Impjieg:

> **34.** (11) Prin`ipal li jibg]at 'il barra impjegat qabel ma jag]laq i\-\mien spe`ifikat f'kuntratt ta' servizz, ikollu j]allas lill-impjegat nofs il-paga kollha li kienet tkun tmiss lill-impjegat dwar il-bqija ta\-\mien espressament miftiehem.

L-impjieg ta' l-atri`i kellu jintemm fid-19 t'Ottubru 2001; minflok, intemm fit-2 ta' Novembru 1999 — seba' mija u sbatax-il jum jew ftit aktar minn mija u [imag]tejn (102) qabel. G]alhekk skond il-li[i l-attri`i g]andha tie]u paga ta' wie]ed u]amsin (51) [img]a.

F'sena, jew tnejn u]amsin [img]a, l-attri`i kienet tie]u sitt elef lira (Lm6,000) salarju u *bonus* kuntrattwali[6]. Ma' dawn trid i\\id il-*bonus* statutorju ta' mija u sittax-il lira (Lm116), biex b'kollox id-d]ul ta' l-attri`i f'sena kien ikun ta' sitt elef u mija u sittax-il lira (Lm6,116). Mela f'wie]ed u]amsin [img]a kienet idda]]al]amest elef disa' mija u tmienja u disg]in lira u tmienja u tletin `ente\mu (Lm5,998.38).

G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti taqta' l-kaw\a billi, wara li ti`]ad l-e``ezzjonijiet tal-konvenuta u tg]id illi l-attri`i tke``iet mill-impjieg mal-konvenuta qabel il-waqt

---

6 (Lm400 + Lm100) × 12 = Lm6,000.

u ming]ajr ra[uni tajba u bi\\ejjed, tikkundanna lill-konvenuta t]allas lill-attri`i ]amest elef disa' mija u tmienja u disg]in lira u tmienja u tletin `ente\mu (Lm5,998.38) flimkien ma' l-img]ax u l-ispejje\ mitluba fi`-`itazzjoni.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef

Connie Micallef
Dep. Re[.